

Na konci zimy se těšíme na masopustní průvod v maskách. Masopust je doba od Tří králů do Popeleční střídy a vrcholí v posledních dnech radovánkami a hodováním.

Ilustrace Renáta Fučíková

1 Podle obrázku popiš, co se o masopustu děje.

.....

.....

.....

.....

1. Žáci své postřehy sdílejí nejprve se spolužáky (spolužačkami) v lavici a poté v rámci třídy. Popisují, co se na obrázku děje a co to asi znamená. Svá tvrzení dokládají důkazy z obrázku.

Masopust

Masopust držíme,
nic se nevadíme
pospolu.

Proč bychom se hádali,
když jsme se tak shledali
poznovu!

V dobrém jsme se sešli,
rádi jsme se našli
pospolu.

Dříve než se rozejdeme,
ještě k sobě připijeme
poznovu!

Lidová píseň

Masopust v Čechách

Martin Bestajovský

Masopust byl dříve hlučnější a rozpustilejší. Radovali se chudí i bohatí, páni i sloužící, tovaryši i mistři, dokonce i naši čeští králové. Jedli se masopustní šišky a koblihy, popíjelo se, zpívalo, tančilo. Masopust vyvrcholil masopustním úterkem, kdy chodil po vsi průvod masek. Mezi maskami nemohla chybět maska medvěda, nevěsty a ženicha, vojáka, koně, mládence, četníka, šaška, žebráka... Před každým stavením se průvod zastavil, hudba zahrála dvě až tři písničky. Masky dostaly odměnu – koblihu, vejce, uzené maso, obilí nebo peníze.

Na závěr masopustu se konal obřad „pochování basy“, který znamenal, že na dalších 40 dní se nekonal taneční a hudební veselice.

Martin Bestajovský: Velká kniha lidových obyčejů a nápadů pro šikovné ruce, upraveno

- 1 **Koná se u vás masopustní průvod?**
- 2 **Představ si, že jdeš v masopustním průvodu. Jakou masku máš na sobě a proč?**

**tovaryš – vyučený řemeslník
pracující u mistra**

Přečtěte si text písničky a zkuste si ji i zazpívat.

JARO PŘICHÁZÍ

Vítej, čase!

Adolf Heyduk

Vítej, čase prohrátý,
s ptačím zpěvem, poutaty,
s nezabudkou, sedmikráskou,
s růží, motýlem a láskou.

Vítej!

S vonným květem vítej nám
lidem, hájům, lučinám,
aby všelka země vzkvetla
v štěstí paprscích a světla.

Vítej!

Adolf Heyduk: *Jako by tu tisíc dětí bylo*

- 1 **Báseň v textu vítá jaro. Podtrhni v textu slova, která se s jarem nejvíce spojují tobě.**
- 2 **Slovo nezabudka v textu básně označuje rostlinu, které říkáme pomněnka. Vyhledej v encyklopedii nebo na internetu, jak vypadá, a správně ji vybarvi.**

Jarní proměny přírody

Imgard Luchtová

Pronikavým křikem „kví-vit“ ohlašují svůj návrat čejky. Vrátily se z jihu a na loukách a polích si staví hnízda. Také skokani hnědí se v tomto čase starají o potomstvo. V tůni nebo rybníku, v němž začal jejich vlastní život, se odehrává namlouvání. Samičky tu nakladou spoustu vajíček – žabí potěr. Poté žáby vodu opustí a až do podzimu žijí na mokřích lukách.

Teplé paprsky slunce lákají ze zimních úkrytů i další zvířata. Taková krása, když při jarní procházce zcela nečekaně potkáme prvního motýla! Možná je to žluťásek řešetlákový nebo babočka kopřivová. Někdy také spatříme obzvláště velkou vosu nebo tlustého čmeláka, jak létá po louce sem a tam. Jsou to královny, které hledají dobré místo

pro založení nového společenství. Až je najdou – například v díře v zemi – začnou se stavbou hnízda a brzy poté s kladením vajíček. Také na lučních rostlinách je vidět, že jaro už začalo. Mezi zelenohnědou zvadlou trávou z loňského roku všude raší nová stébla, mnoho dalších rostlin rozvíjí své první listy...

Imgard Luchtová: Příroda od jara do zimy. Pozorujte proměny lesa, louky a jejich obyvatel

3 Vyhledej v textu odpovědi na následující otázky a zapiš je.

Jak zní křik čejky?

.....

Jak se jmenují tyto motýli?

..... řesetlákový

a kopřivová.

Kde budou žít skokani hnědí, až opustí vodu?

.....

Co dělají na jaře vosí a čmeláčí královny?

.....

.....

4 Napiš několik živočichů a rostlin, které si spojuješ s jarem. Nápady můžeš získat v básni Adolfa Heyduka nebo v textu Imgardy Luchtové.

Živočichové:

.....

.....

Rostliny:

.....

.....